

Styrelsehandling nr: 11
Datum för styrelsemöte: 2022-06-10
Diarienummer: EH 2022-0084

Handläggare: Johannes Wallgren
Telefon: 031-707 70 23
E-post: johannes.wallgren@egnahemsbolaget.se

Sund konkurrens

Informationsärende

Styrelsen för Göteborgs Egnahems AB

Rapport gällande Egnahemsbolagets arbete med sund konkurrens.

Sammanfattning

Egnahemsbolaget arbetar med sund konkurrens för att motverka oriktiga arbetsförhållanden. Utgångspunkten i detta arbete är kravställning i våra entreprenadupphandlingar som grundar sig i våra tillämpliga lagar. Det pågår även arbete med att utveckla och bättre säkerställa att de krav som ställs även efterlevs.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Arbete med sund konkurrens bedöms ha en positiv inverkan på arbetsvillkor och mänskliga rättigheter.

Samverkan

Samverkan har inte skett

Bilagor

1. Bilaga 1, Krav vi ställer i våra entreprenadupphandlingar
2. Bilaga 2, Pågående arbete för att säkerställa att kraven efterlevs

Ärendet

Egnahemsbolaget arbetar med sund konkurrens främst genom kravställning i upphandlingar. Arbete pågår för att utveckla och bättre säkerställa att de krav som ställs även efterlevs av de upphandlade entreprenörerna.

Beskrivning av ärendet

Informationsärendet har som syfte att informera om hur Egnahemsbolaget arbetar med sund konkurrens för att motverka oriktiga arbetsförhållanden samt vad som planeras för att utveckla och bättre säkerställa detta arbete. Utgångspunkten är kravställning i våra entreprenadupphandlingar. Dessa krav bottnar i svensk lagstiftning kring arbetsrätt och skatterätt men även standardiserat kontrollsystem för legitimationsplikt och närvaroregistrering, se bilaga 1. Det pågår ett arbete med att utveckla och bättre säkerställa att de krav som ställs även efterlevs genom verktyg för samordnade kontroller men även köpta tjänster för platskontroller och uppföljning. Detta arbete samordnas både inom staden och genom att ta hjälp av pågående processer inom koncernen, se bilaga 2.

Bilaga 1

Krav vi ställer i våra entreprenadupphandlingar

Generellt

Gällande branschöverenskommelser avseende beredning av lärlingsplatser ska efterlevas.

A1-intyg för utländsk personal

Entreprenör, eller underentreprenör i alla led, som anlitar utländsk personal ska kunna tillhandahålla intyg (så kallat A1-intyg) som visar vilken socialförsäkringslagstiftning som denne omfattas av i de fall arbetsgivaravgifter inte betalas i Sverige. Det ska framgå av intyget att den anställde omfattas av sitt hemlands socialförsäkring under tiden denna arbetar i Sverige. Intyg om socialförsäkringstillhörighet utfärdas av respektive lands behöriga institution.

Minimilön/minimivillkor

De arbetstagare som är engagerade för utförande av entreprenaden ska minst erbjuda de anställda som genomför uppdraget arbetsvillkor enligt nedan. Dessa åtagande gäller även för hela underentreprenörskedjan och därmed ska entreprenören ha rutiner för att kontrollera att de anställda hos eventuella underentreprenörer minst erhåller nedanstående villkor.

- Lägsta lön (minimilön) enligt lämpligt centralkollektivavtal för den aktuella yrkesgruppen
- Erforderliga delar av det tillämpade centrala kollektivavtalet rörande lön, semester och arbetstid utifrån de anställdes arbetserfarenheter samt lönemodell
- Tillämpliga villkor enligt semesterlagstiftningen (SFS 1977:480 med tillägg och ändringar)
- Tillämpliga villkor enligt arbetstidslagen (SFS 1982:673 med tillägg och ändringar)

I det fall utstationerad arbetskraft används ska entreprenören erhålla minst minimilön och andra villkor på de områden som anges i 5 § Utstationeringslagen (SFS 1999:678) motsvarande vad som följer av ett centralt kollektivavtal som tillämpas i hela Sverige på motsvarande arbetstagare i den aktuella branschen. Dessa åtagande gäller även för hela underentreprenörskedjan.

Beställaren, eller den beställaren sätter i sitt ställe, äger rätt att när som helst utan förvarning kontrollera entreprenörens och underentreprenörskedjans anställda samt arbets- och anställningsvillkoren för dessa.

Vid uppföljning inhämtas de dokument som är erforderliga för uppföljning av avtalsvillkorets uppfyllnad. Erforderliga dokument som styrker uppfyllnad av dessa

villkor kan exempelvis vara tidrapportering, lönespecifikationer, anställningskontrakt, och skattebetalningar som rör perioden för genomförandet av entreprenaden.

Föreskrifter i anslutning till antidiskrimineringslagstiftningen

Entreprenören, företrädare för entreprenören eller anställd hos entreprenören får inte vidta åtgärd som bryter förbud mot diskrimineringslagstiftningen. Beställaren har rätt att häva avtalet med omedelbar verkan om företrädare för eller anställd hos entreprenören blir dömd för olaga diskriminering eller om entreprenören tvingas betala skadestånd enligt Diskrimineringslagen eller annan svensk författning om förbud mot diskriminering. Entreprenören ska kräva samma utfästelser av den som entreprenören kan komma att anlita som underentreprenör osv. i alla led.

Illegal arbetskraft

Entreprenören förbinder sig att inte anlita illegal arbetskraft. Med illegal arbetskraft avses personer för vilka entreprenören inte innehåller och inbetalar källskatt och arbetsgivaravgifter i enlighet med tillämplig förordning.

Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroregistering, ID06

Legitimationsplikt enligt ID06 – Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning gäller för samtliga som vistas på arbetsplatsen för entreprenörens räkning (se www.ido6.se).

Kravet gäller även för entreprenörens underentreprenörer o.s.v. i alla led.

Beställaren ska beredas möjlighet att kontrollera att detta följs och kunna ta del av bolagsdeklarationen.

Bilaga 2

Pågående arbete för att säkerställa att kraven efterlevs

Samordnade kontroller inom riskbranscher – Inköp och Upphandling

Inköp och Upphandling håller på att ta fram ett verktyg för samordnade kontroller inom riskbranscher, som kan hjälpa samtliga organisationer i staden att kontrollera sina entreprenörer. Kontrollen gäller såväl sund konkurrens knutet till lagkrav (exempelvis skatter och avgifter) som arbetsrättsliga villkor (exempelvis lön, semester och arbetstid).

Upphandling av platskontroller för entreprenader

Inköpsrådet har beslutat att varje bolag, var för sig, upphandlar konsulttjänster för platskontroll av bla. arbetsrättsliga villkor. Byggutveckling har påbörjat detta arbete tillsammans med sin KMA. Egnahemsbolaget kommer att få ta del av upphandlingsunderlaget som Byggutveckling använder sig av för att kunna påbörja en egen upphandling. I ett första steg handlas det upp konsulttjänster för Kvalitet och Arbetsmiljö.

Rättvist Byggande

Byggutveckling har tittat på en tjänst via Rättvist Byggande som är en icke vinstdrivande förening startat av allmännyttan i Stockholm. Arbetsmodellen Rättvist byggande omfattar krav vid upphandling, kontroll och granskning av hela kedjan av underentreprenörer, oannonserade arbetsplatskontroller med uppföljning och avvikelshantering vid kontraktsbrott och lagbrott, samt stöd i form av utbildning och påverkansarbete. Egnahemsbolaget avser att, efter Byggutvecklings beslut, granska och göra en bedömning om denna tjänst är lämplig även för oss.